

En ung Moder.

Smile Richebourg.

Overført fra Aften af M. . . .

Tredje Del.

Elismoder og Stiften.

(Fortset.)

V.

Misselisse.

„Er hun død eller levende?“
„Efter en men tyve Gange om Dagen rettede Fru Palmers dette Spørgsmaal til sig selv.“
„Og hvilken Spørgsmaalstid rummede disse Ord ikke!“
De var som inopravede i den stakkels Moders Tanker, hun kunde ikke frigjøre sig for dem.
„Al, naar hun paa sine Spaferature eller Kjøreture be-
tragtede de smukke unge Piger, der saa ud til at være mellem
seftlen og tyve Aar gamle, saa anede hun ikke, at hendes
Barn, hendes Datter, som hun saa bitterlig længtes efter,
opjaldt sig i den store By, og at hun havde Dødelik det skulde
være, kunde møde hende paa Gaden.“
Ja, den lille Pige, som blev funden paa Bejen mellem
Manerville og Gabyr under den døde Kvindes Kaabe, var i
Paris. Hoorledes var det gaaet til? Det skulde vi nu er-
fare.
Den gode Felicia Lucotes opvirende Kjærlighed havde
ikke svigtet et Øjeblik, den havde bestantigt været i Højde med
det tvivlsomt, som hun havde paataget sig.
Den lille Bertha og den lille Susanne vokse op som
to Søstre, der havde lige stor Afkomst til Moderens Omhu
og Kjærlighed.
Hverdens Datter var som en sand Moder for sit Pleje-
barn, ja man kunde næsten sige sig fristet til at tro, at hun i
sit Hjerte foretrak det fremmede Barn, saa stor Omhu viste
hun det.
De to smaa Piger elskede hinanden som Søstre og gav
af og til hinanden dette Navn.
Det var en uforsigtig og inderlig Kjærlighed, som knyt-
tede dem sammen; aldrig opstod der Skinsyge hos den ene
mod den anden, saa det var en let Opgave for Felicia at op-
bringe dem.
Hjorten Aar forløb i Ro og Tilfredshed for den lille
Familje. Saa snart Bertha og Susanne forlod Stolen,
lære Moderen dem at sy. De begyndte at fortjene lidt, og
Felicia søgte dette som en Betjænte og som en rigelig Løn for
at sin Møje.
Fem Aar i Forvejen var Fruen Susanne Moutier, den
Kone Susannes Gudmoder, bleven gift. Hun havde ægtet
en første Hjulmagtig hos en Proturator, ved Navn Verneuil,
som kun ventede paa sin Hustrus Medgift for at overtage
Bifromheden efter Sæfereren, som vilde træffe sig tilbage
til Provinsen for at leve af sine Penges.
Hjætteløst var lykkelig. Hr. Verneuil var en dygtig
Mand, der snart havde tjent det tredobbelte af Susannes
Medgift.
Men — for der er jo altid et Men — de havde ingen
Børn, hvad navnlig Fru Verneuil tog sig meget nær.
Da den unge Kone kom ud til Enggaarden for at til-
bringe et Par Sommeraander hos sine Forældre, gjenfæ-
k hun sin Gudatter, som nu var næsten dødsen; hun blev hen-
rykt over hendes Skjønhed og ualmindelig god Forstand
opstod hos hende, at hun vilde tage hende med sig hjem til
Paris.
Høst meddelte hun denne Plan til sin Mand, og han
billigede den ganske.
Susanne havde faaet en god Optrædelse; hun havde et
nydeligt Væsen og gode Manerer og lignede paaafaldende sin
Moder, hvis medfærdige Ynde hun havde arvet.
Hvad hun mangiede, var Kundskaber; hun kunde læse,
skrive og regne, det var alt, og det var ikke tilstrækkeligt for
Felicias Plejebatter, der havde en ualmindelig god Forstand
og rig Jubbildningssevne.
Hun var en rig men udrykt Natur, en raa Diamant,
der kun mangiede at blive sløden.
Alt dette forstod Fru Verneuil, der selv var meget for-
standig, hende det gode.
„Ved du hvad, Emil,“ sagde hun til sin Mand, „denne
stakkels Pige, der hverten har Fader eller Moder, maa være
af god Familie, det kan man ikke tage fejl af, naar man ser
paa hende og hører hende tale.“
„Ja, det er sandt, hun har et meget nobelt Præg.“
„Vi maa sørge for hendes Uddannelse, kjære Ven.“
„Som du synes.“
„Jeg vil selv lære hende Klaverspil, og hvad jeg kan af
Regning og Engelsk.“
„Du er beskeden, min kjære, for du kan lige saa meget
Engelsk, som om du havde levet ti Aar ved Themsens Bred-
der.“
„Jeg har glemt meget og glemmer mere og mere for
hver Dag, der gaar.“
„Saa kan du nu oprisne dine Kundskaber, idet du un-
derviser din Gudatter.“
„Det haaber jeg; men vi maa desuden antage en Lærer,
der kan undervise hende i alle hederanden Dag.“
„I den Retning kan du gøre alt, hvad du vil, jeg stiller
kun en Betingelse.“
„Hvilkent?“
„Har din Gudatter ikke lært Skatbergsynging?“
„Jo, hun er Eppige.“
„Jeg forlanger kun at hun ikke opgiver sit Arbejde, men
netop uddanner sig videre deri. Livet er fuldt af Omstiel-
ser; enhver maa kunne stole paa sig selv, og jeg er af den
Afsigt, at enhver Mand og Kvinde bør kunne ernære sig
ved et eller andet Haandværk. Det er et Nobatner mod
Migt og Fattigdom.“

For lille Formue er i Sikkerhed, men man kan ikke stue
ind i Arvmoden. Man ser ofte Formuer forsvinde. Jeg
tror nok, at kunne svare for Fremtiden, og hvis vi havde op-
givet Haabet om selv at saa Børn, saa vilde jeg sige til dig:
Hvis du er i Vigt til det, saa opdrag din Gudatter, som om
hun var din Datter, gjør hende til en fin Frøken, saa kan vi
se om du senere hende og gøre hende til vor Koning; men
saadanne forhold er det sig ikke, og vi vilde kun gøre dette
Barn en meget doortlig Tjeneste, naar vi fuldstændig sjerne
hende fra den Vej, som hun er kaldet til at følge.“
„Jeg er ganske enig med dig, kjære Emil. Susanne
skal selvfølgelig være Eppige, og jeg vil tilmed lade hende
lære at sy Modepyn. Hvis vi skulde blive saa lykkelige at
saa Barn, saa skal det ikke derfor blive til Stade for Sus-
sanne. Saa tager du ikke derfor blive til Stade for Sus-
sanne og lætter dem ud til hende som en Gave fra vort Barn.
Hvad siger du dertil?“
„Jeg siger, at det er godt.“
„Du er altså enig med mig?“
„Mands Vilje, Mands Himmerig.“
„Det vil bringe vort Barn Lykke.“
Hr. Verneuil smilet blidt.
„Denne Sum,“ vedblev den unge Kone, „der hvert
Aar forages ved Renter, skal være min Gudatters Medgift,
hvis vi kan saa hende godt gift; ellers kan hun for de Penges
kjøbe en Syllue med Modesforretning.“
Du ser, at jeg tænker lige saa godt paa hendes Fremtid
som du. De Kundskaber, som hun inden den Tid kan er-
hverve sig, vil ikke stude hende, tvært imod. Engelsk er et
Sprog, som Forretningsfolk helst maa kunne, og paa den
anden Side er en Mand godt tilfreds med at hans Husfru
ikke er en ren Døsmer.“
Hr. Verneuil lo.
„Det er fuldstændig ret,“ sagde han.
„Ved du maalkommet til,“ sagde han.
„Hvis jeg havde været en Døsmer?“ spurgte den unge
Kone ligeledes leende.
„Nej, sikkert ikke.“
„Der kan du se.“
„Jeg sagte en Medgift, fordi den var mig uundverlig;
men en Medgift er let at finde, det er ulige vanskelige at
træffe en Husfru, der er en god Husholderisse, vel opdragen og
oplært og ikke fofet. Alt dette fandt jeg forenet hos Fruen
Susanne Moutier.“
Jeg vil ærlig tilsaa,“ vedblev Hr. Verneuil, „at de
Melodier af Schubert, som du spillede for mig, første Gang
jeg var paa Enggaarden, bidrog til at befæste mig i mit
Valg.“
„Saa hvis jeg altsaa ikke havde kunnet spille, saa —“
„Nej, stop! Men selv var det mig kjært, at min Hu-
stru var musikalisk. Ganske vist var det mig kjært, at min Hu-
stru var musikalisk, men selv om Fruen Moutier ikke havde
kunnet spille, saa havde hun allfor mange gode Egenskaber,
mere verdifulde end Talenter, til at jeg skulde lade en anden
snappe hende fra mig.“
„Hr. Verneuil,“ sagde den unge Kone muntert, „De er
ganske, som De skal være. Modtag Deres Velsigning.“
Dg hun kyssede ham hjertelig.
Hr. Verneuil kunde ikke godt forlade sin Praktis i Pa-
ris, og hun blev rimet saa Dage paa Enggaarden. Hans
Hustru blev der derimod to Maanedes.
Fru Verneuil opnaede uden Vanskelighed, at hendes
Gudatter boede sammen med hende under hendes Ophold
paa Landet. Felicia kunde ikke nægte Gudmoderen dette,
og tilmed da Susanne kunde lære meget af Fru Verneuil,
for hvem hun sølte varmt Venkskab.
Men da Fru Verneuil nogen Tid efter anmodede Felicia
om at maatte tage Susanne med til Paris, blev den
stakkels Plejemoder ganske forskrækket og forgrub.
Det var umuligt, hvad man forlangte af hende, hun
kunde ikke stilles fra Susanne, og hvorledes skulde de to Sø-
stre kunne undvære hinanden?
Inuellem Fru Verneuil og Felicia opstod der nu enkap-
pestrid, i hvilken hver især fremkom med sine Grunde, der
alle kunde have meget for sig. Men Fru Verneuil fik Hjel-
petropper, der førte hendes Sag.
Det var alle de Memesker, der interesserede sig for den
unge Pige: Borgmesteren, Lægen, Hr. og Fru Moutier,
Hr. og Fru Barthold og Felicias Forældre.
De forstod alle godt, hvorfor svært det maatte være for
hende at stille sig ved det elskede Plejebarn; men det gjaldt
Susannes Bølfærd og Fremtid. Felicia maatte bringe dette
Offer.
Til sidst gav hun efter; men det kostede hende mange
Taarer.
Da Susanne blev spurgt, svarede hun:
„Jeg vil meget nødigt bort fra min Søster Bertha og
fra Moder Bertha, men jeg holder ogsaa meget af min Gud-
moder og vil vilje hende min Taknemmelighed.“
Aldrig, aldrig skal jeg glemme Mo'r Felicia, der har
eliset og opdraget mig, som om jeg virkelig var hendes Dats-
ter og heller ikke min kjære Bertha, hvem jeg elsker som en
Søster.
„Ja, vær ikke bange,“ tilføiede hun, idet hun grædende
faldt sin Plejemoder om Halsen, „jeg vil vedblive at elske
der begge og skrive til eder, og Bertha vil svare mig, ikke
sandt?“
„Ja, jo, jo!“
Dg de to unge Piger omfavnede kjærlig hinanden.
Afsjens Dag kom, allfor hurtigt for dem, der skulde
blive tilbage, allfor hurtigt for den bortdragende.
Naar skulde man se hinanden igen?
„Næste Aar,“ sagde Fru Verneuil, „vil jeg ogsaa til-
bringe en Tid hos mine Forældre.“
Afsjeden var meget rørende.
Der blev sædet mange Taarer og udstødt mange Sukke,
og man kunde ikke blive færdig med at udvælske de sidste
Kys.
En Snes Memesker overværede dette Optrin og onstede
Susanne Lykke paa Vejen. Hvert Memeske i Manerville
søgte Hjertelig Deltagelse for den forældelse unge Pige.
Hun rejste, og da Felicia og Bertha var bleven ene,
saa de bebrøvede paa hinanden og brast i Graad.

„Hvor her vil blivde tomt,“ sagde den stakkels Pleje-
moder.
„Det er til hendes bedste,“ mumlede Bertha, „og hvis
paa, kjære Moder, at Fru Verneuil har lovet at bringe hende
med her til næste Aar.“
VI.
Susannes Tanker.
Susanne havde ingen Grund til at beklage, at hun
havde forladt Manerville; hendes Gudmoder behandlede
hende kjærlig, fattede megen Hengivenhed for hende og mere
end opfyldte de Løfter, hun havde givet; Hr. Verneuil —
Proturatoren ere ikke saa haarde og ubarmhjertige, som
man i Almindelighed tror — var meget god imod hende.
Hun skrev ofte til Bertha, som bestandig understøttede
om Familien Lucotes og tillige om Madam Moutier, der al-
tid i sine Breve til Datteren sendte en Hilsen til dennes
Gudatter.
Tallet var Sørenne vænnede man sig i Manerville lidt
efter lidt til at undvære Susanne, og denne, der blev ikke
saa lidt forfælet af Hr. og Fru Verneuil, vilde have sølt sig
meget lykkelig, naar hun ikke havde været saa langt fra sine
kjære i Hjemmet.
Hvilkent Forfælet imellem det Liv, som denne unge uden
Forældre og Slægt førte og det Liv, som hendes stakkels Mo-
der havde levet paa Margainegaarden!
Men til Held for Mennekkeheden ere Kvinder som Ma-
dam Savourour sjældne.
Tilfjældende var Marcelines Bøn bleven opfyldt:
„Hjor mine Lædesars Skyld, lad min Datter aldrig blive
ulykkelig som jeg.“
Fru Verneuil gjorde ingen Forandring i den Plan, som
hun havde lagt med Hensyn til Susannes Arbejde. Hun
lærte hende selv Engelsk og Musik fra Klokken otte til ti om
Aftenen.
Desuden kom en ung Latinskolelærer, en Barndomsven
af Hr. Verneuil, tre Gange om Ugen for at give hende For-
middags timer i fransk, Regning, Geografi, Historie og Bog-
føring.
Disse tre Dage var, med Undtagelse af Hvile og Spa-
seretiden, ubelukkende optagne af Læsning.
De andre tre Dage syede den unge Pige fra Klokken
otte om Morgenen til seks om Aftenen med en bygtig Syer-
ste, som Fru Verneuil kjæmte.
Hun tjente halvaanden Francs om Dagen, og desuden
spiste hun til Middag hos Stræderinden.
Hvad den unge Eppige fortjente, blev ved Slutningen
af hver Maaned sendt til Felicia.
Hos Fru Moutier, saaledes heb den bekjendte Dames-
strædder, lærte Susanne alle de blot at sy til Huldrom men-
hed, men oplærtes tillige efter Bestemmelsen i at sy Mode-
pyn.
Fru Romagne var forbauset og henrykt over Susannes
Dygtighed og Væghendighed og over den fine Smag, som hun
aldrig lagde for Dagen.
„Susanne er en ren Kunstnerinde,“ sagde hun.
Med vidunderlig Lethed lærte den unge Pige Engelsk og
Musik. Efter et halvt Aars Forløb kunde hun lige saa me-
get som de fleste, der havde arbejdet i tre Aar. Hun talte
 allerede Engelsk med Fru Verneuil og begyndte at spille
smaa Klaverstykker med smukt Foredrag. Hun var meget
musikalisk.
De Fremtid, som hun gjorde i de andre Fag, var ikke
mindre forbaufende. Hun lærte hurtigt og godt; det var som
Leg for hende.
Da hun var slittig og ivrig og benyttede Tiden vel,
lønnes hendes Anstrængelser rigelig.
Den første overvinde af Taknemmelighed, som opstod hende,
lod hende overskride de største Vanskeligheder.
Den unge Lærer sagde, at han aldrig havde havt en
Eleve med saa let Kønne som Susanne.
„Det er forbaufende,“ sagde han til Fru Verneuil,
„hvad hun har lært i denne korte Tid. Naar man vilde tage
det lidt mere alvorligt med Studierne, saa kunde hun
nok tage Doktergraden om fire Aar.“
„Doktorgraden!“ udbrød Gudmoderen. „Indgiv dog
endelig ikke Pigerne til disse Tanker.“
„Ja, vær kun rolig, Fru.“
„Deler De den Anskuelse, der nu er saa almindelig, at
Kvinderne skulle være lærde?“
„Kvinden har lige saa megen Afkomst til Oplysning,
som Manden, Fru.“
„Ganske sikkert til en vis Grad. Der oprettes Latin-
skoler for Pigebørn, men tjene disse Stoler til at udvikle
Kvindens Høvelse af hendes Piger som Husmoder? Jeg
synes, at der er et Mand nok til som Doktorer. I et Sam-
fund som vort har et højt mennekeligt Væsen i Opgave at
løse; lad Kvinden holde sig til sin, der ikke er mindre stor og
edel end Mandens, da den udtræver Selvfornægtelse, Heng-
ivenhed og Døpsrælse.“
Den unge Pige kunde have fortsat Drøftelsen af dette
Emne; men maatte var hun til Dels af hendes Mening, og
han nøjedes med at svare:
„Jeg indser nu, at min Ven Verneuil, maa være fuld-
kommen lykkelig.“
Til Trods for sit Arbejde fik Susanne Tid tilovers til
at brodere et Tappe til sin Gudmoder og forære hende smukke
smaa Haandarbejder samt at passe sin Brevveksling med
Hjemmet.
At skrive til Mo'r Felicia og Bertha, at saa Brev fra
Manerville, hørte til hendes bedste Glæder.
Hun var nu omtrent femten Aar gammel. Den hur-
tige aandelige Udvikling havde ikke slæbet den legemlige.
Hun var vokset i den senere og hendes Skikkelse, der var lidt
over Middelhøjde, var fin og højelig, og hendes Hænder smaa
og nydelige.
Haaret var lyst, om end ikke saa lyst som Moderens, og

ligesom Moderen havde hun et langt, svært Haar, i hvilket
hun kunde indhylle sig som i en Kaabe.
Hun var overordentlig smuk. Intet kunde være mere
forfælede end hendes runde, rosenrøde Kinder og de hvide
markeblaa Dine med deres blide, kjærlige Blik, der afspejlede
hendes rene Sjæl.
Hun havde smaa høide Tænder og en yndig Mund
Læber, rosenrøde og bløde som Bladene paa en Vaarblomst.
Men denne sjynlige Udvikling var ikke den eneste, som
var foregaaet med den unge Pige.
Susanne havde bleven saet nysgjærlige Tanker og Drømme
de tilhørte ikke noget Barn, den unge Pige begyndte at
vikles til Kvinde.
Hvad tænkte hun paa? Hendes Tanker spjælede sig
med mangt og meget som i hendes om.
Uden at hun glemte Mo'r Felicia, var det dog hende
dig hendes egen Moder, hvormed hendes Tanker spjælede
sig.
Hendes Moder! Støttet af den Geografi, som hun
havde lært, søgte Tanken denne Moder i Himlen og paa Jor-
den, i fremmede, langt bortliggende Lande.
Dg hver Gang hun tænkte paa denne ukjendte Kvinde,
som havde født hende til Verden, fra hvem hun var afledt
for bestandig, og som hun dog elskede saa højt, ja tilbød
der sig inde i sit Hjerte, saa fylldtes hendes Dine med Tanker
og ofte hulkede hun højt.
Hun var saa lykkelig, som hun kunde være; men hun
forunderlig var ikke hendes Skjæbne!
Hvilkent ond Mand havde stiftet hende fra Moderen,
hvor var denne Moder, hvad tog hun sig for?
Var hun en ukjellig, en uatur lig for?
Hjænklet hende Livet for saa at forlade hende og overgave
hende til den offentlige Barmhjertighed? Nej, det kunde
ikke tro.
Saa tog hun Medaillen frem, som hun havde båret
en Snor om Halsen siden hun første Gang havde været
Alters, og trykkede den til sine Læber.
Hun holdt mest af at forestille sig Moderen som ung
smuk og god.
Undertiden syntes hun, naar hun lukkede Øjnene, at
denne Billede viste sig for hende og smilede til hende.
Saa kunde hun springe op med ubestridte Arme som for
at gribe efter dette Taagebillede, idet hun udbrød:
„Moder!“
Fortsryllesken var hævet, og i sin Modløshed kunde hun
deresfor synke sammen og sige til sig selv:
„Jeg er jo gal!“
Til andre Tider gjorde hun sig selv det Spørgsmaal
om Moderen ikke var død for længe siden, maatte alt
hendes Fødsel.
Men saa rystede hun paa Hovedet og sagde til sig selv:
„Nej, nej, hun er ikke død! Hvis hun var død, maa
mine Tanker bestandig søge hende i Himlen; hvis hun var
død, kunde jeg ikke saa ofte se hende for mig, ung og
glad og lykkelig.“
Hoorledes kunde hun fastholde Haabet om en Gang
finde den ukjendte, men elskede Moder?
Havde Tiden ikke rejst en uoverstigelig Skranke mellem
Moder og Barn?
Susanne troede det ikke. Hun ventede i Taalmodighed
VII.
Uforudsete Begivenheder.
Det var August og September Maaned, som Fru Ver-
neuil det foregaaende Aar havde tilbragt paa Enggaarden.
Som vi vidde, havde hun inden sin Afreise fra Manerville
ville lovet, at hun næste Aar vilde tilbringe i det mindste
Maanedstid hos sine Forældre.
Med Utaalmodighed ventede man ude paa Landet
om, at Fru Verneuil og hende's Gudatter snart vilde komme
sagde, at det ikke havde noget at betyde. Imidlertid
satte han sig den unge Kones Døds om at rejse paa Landet
og beordrede, at hun skulde tage til Badesstedet Bichy.
Denne skrev Fru Verneuil, og det valte megen Sorg
Manerville.
Felicia og hendes Datter gråd, for i Brenet stod det,
Susanne vilde ledfage sin Gudmoder, som nok kunde
Brug for hendes Hjælp.
Bertha blev bedrøvet og sang ikke mere.
Hr. Verneuil søgte sin Hustru og Susanne til Bichy
blev nogle Dage hos dem; deres rejste og han tilbage til Pa-
ris efter at have anbefalet den syge til Lægens hjærlige
sorg.
Opholdet i Bichy varede seks Uger.
Ved Hjemkomsten vekslede Fru Verneuil, at hun
længere sølte Smertes, men var aldeles helbredet.
Familjen blev beroliget.
Men i Løbet af Oktober Maaned meldte Dødsbudet sig
ny i en forfælede Grad. Efter nogle Dages Forløb
hun gaa til Sengs.
Hr. Verneuil og Susanne var utroste. Den unge
Pige forlod ikke Syge sengen, men plejede sin Gudmoder
tjærende Døpsrelse og Hengivenhed.
(Fortsettes.)